

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Masarykova základní škola Debř, Mladá Boleslav, příspěvková organizace

Název a číslo materiálu:

VY_32_INOVACE_Informační a komunikační technologie_24_WORD Teorie - Typy souborů
a přípony

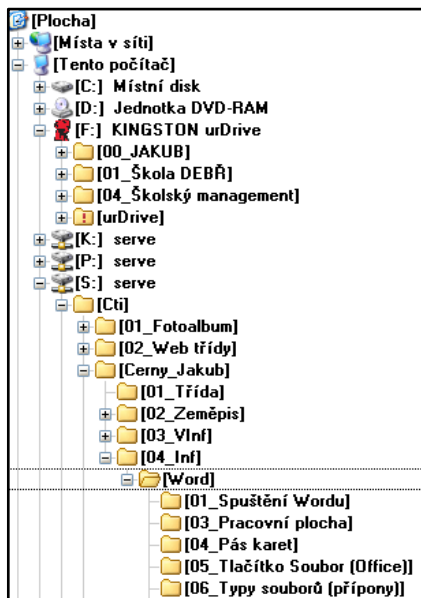
Autor: Mgr. Jakub Černý

Číslo projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.1185

Typy souborů, přípony

Soubor je nejmenší, samostatně vystupující celek informací; je označen *jménem*, *tečkou* a *příponou* („word.exe“, „dopis redakci.doc“, „Světla velkoměsta.avi“ atd.). Soubor je širší pojem než dokument.

Adresář je množina souvisejících souborů; umožňují hromadnou manipulaci se soubory; nemá příponu, vytváří **stromovou strukturu**.

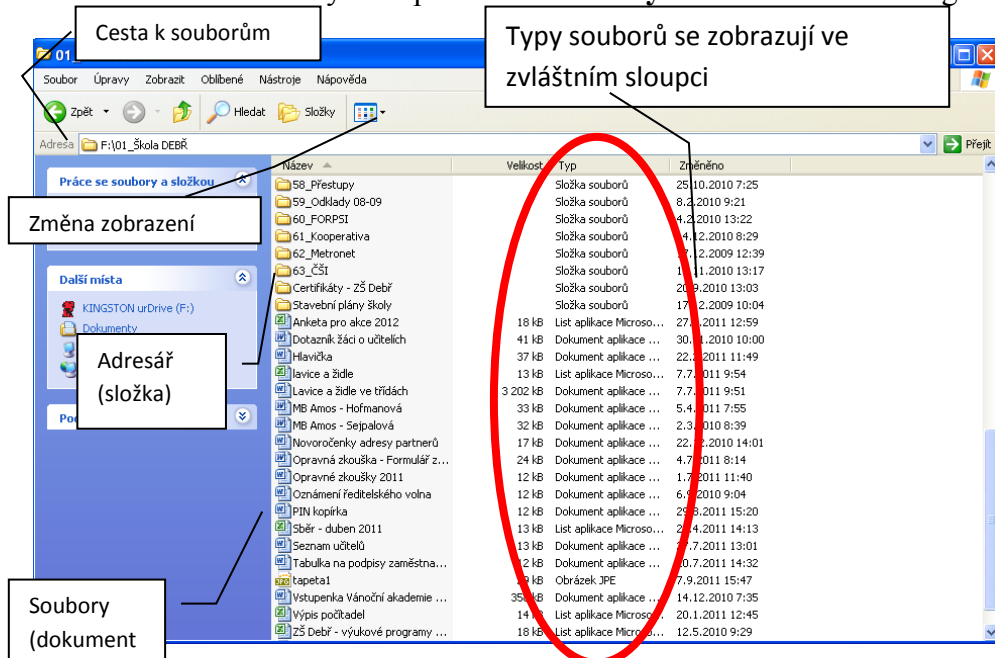
Program: soubor instrukcí/informací pro počítač (programem je např. Word (spouštěcí soubor „winword.exe“).

Dokument: samostatný celek; dokumenty Wordu mají příponu "doc" nebo "docx".

Aplikace je v podstatě program; program otvírá dokumenty.

Programy všichni jistě známe, a pokud máte zrovna otevřený Word, tak právě s jedním takovým programem pracujete. Skutečný program obvykle obsahuje více souborů, ale jeden soubor má příponu "exe", pomocí kterého celý program spustíme.

Nejllepší bude, když se na to podíváme rovnou v praxi. Klikněte na tlačítko **Start**, odkud máme rychlý přístup k našim dokumentům. Vyberte příkaz **Dokumenty** a otevře se nám dialogové okno.

V tomto okně vidíme jeden adresář, který se v tomto případě jmenuje 01_Škola DEBŘ. V tomto adresáři se nachází další podadresáře a také celá řada souborů.

Ve sloupci **Název** vidíme jména jednotlivých dokumentů. Zobrazené dokumenty jsou různého typu. To poznáme jednak podle ikonky před jménem souboru a jednak podle sloupce **Typ**, kde jsou vypsané jednotlivé typy a často i název programu, který dané dokumenty otevírá. Dokumenty Wordu mají obvykle ikonu s dvojitým W.

Jestliže nevidíte ve sloupci Typ žádné hodnoty, zapněte pod příkazem **Zobrazení** položku **Podrobnosti**. Nevidíte-li ani sloupec **Typ**, klikněte pravým tlačítkem myši na libovolný sloupec a položku **Typ** zatržením aktivujte.

Aplikace Word pracuje především s dokumenty s příponou **doc** nebo **docx** (zkratka angl. slova document). Ve výchozím nastavení ukládá Word dokumenty právě do těchto formátů. Když uložíme běžným způsobem náš dokument ve Wordu 2007, vznikne dokument, který má příponu **docx** a výsledný soubor má až o polovinu menší velikost než dokumenty s příponou **doc**, se kterými jsme se setkávali ve starších verzích aplikace Word.

Nový typ souborů docx ale není zpětně kompatibilní s verzí 2003. Pošlete-li tedy například někomu emailem svůj dokument vytvořený ve verzi 2007 (s příponou docx) a příjemce emailu má pouze Word 2003, nepodaří se mu tento dokument otevřít.

Microsoft tento velký nedostatek částečně vyvažuje tím, že si uživatelé starší aplikace Wordu mohou na stránkách Microsoftu stáhnout tzv. **Compatibility Pack**, po jehož nainstalování již mohou otevírat ve starší verzi Wordu novější typ dokumentů.

Textové dokumenty nemusejí mít nutně příponu doc nebo docx. Na obrázku v předchozí lekci vidíme, že existují i v jiných formátech – např. **txt** (text) nebo **rtf** (Rich Text Format). Všechny lze otevřít prostřednictvím aplikace Word.

Další typy souborů:

- **Doc** – MS Word 2003
- **Docx** – MS Word 2007
- **Xls** – MS Excel 2003
- **Xlsx** – MS Excel 2007
- **Txt** – text
- **Dot** – šablona Word
- **Xlt** – šablona Excel
- **Wma**, mp3 – audio
- **Bmp**, **jpg** – obrázky
- **Avi**, **wmv** – video
- **Pdf** – „univerzální“ formát
- **Exe** – program

Pravidla pro pojmenovávání souborů

Název souboru

- ▶ Maximální délka 255 znaků
- ▶ Nerozlišují se velká a malá písmena
- ▶ Název by měl charakterizovat **obsah**
- ▶ Může obsahovat diakritiku i mezery

Přípona

- ▶ Délka obvykle 3 nebo 4 znaky
- ▶ Ve většině aplikací doplňována automaticky
- ▶ Charakterizuje **typ** souboru

Určitým protipólem dokumentu je program.

Program spouští dokumenty. Proto ať už máme jakýkoli dokument, není nám sám o sobě k ničemu, protože s dokumentem musí být spojen nějaký program, který ho dokáže spustit. Samotný program pak spouštíme většinou prostřednictvím souboru s příponou **exe**.